

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 januari 2025

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het koninklijk besluit
van 28 augustus 1963 betreffende
het behoud van het normaal loon
van werknemers voor afwezigheidsdagen
ter gelegenheid van familiegebeurtenissen
of voor de vervulling van staatsburgerlijke
verplichtingen of van burgerlijke opdrachten,
teneinde de lijst van gevallen van klein verlet
aan te vullen met de reden “miskraam”**

(ingediend door
mevrouw Vanessa Matz en c.s.)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 janvier 2025

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'arrêté royal
du 28 août 1963 relatif
au maintien de la rémunération normale
des travailleurs pour les jours d'absence
à l'occasion d'événements familiaux
ou en vue de l'accomplissement
d'obligations civiques ou de missions civiles,
visant à ajouter le motif de fausse couche
dans la liste des petits chômages**

(déposée par
Mme Vanessa Matz et consorts)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel beoogt de reden “miskraam” toe te voegen aan de lijst van tot klein verlet aanleiding gevende gebeurtenissen, gezien de schok die zulks teweegbrengt bij de vrouw die er het slachtoffer van is én bij de andere ouder.

Aldus zouden de rechten van de werknemers uit de privésector worden afgestemd op die van de federale ambtenaren.

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi vise à ajouter le motif de fausse couche dans la liste des événements donnant lieu à l'octroi des petits chômages, étant donné le choc psychologique que cela provoque tant pour la femme qui en est victime que pour l'autre parent.

Cette proposition vise à aligner les droits des travailleurs du secteur privé à ceux des fonctionnaires fédéraux.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt, met een aantal aanpassingen, de tekst over van voorstel DOC 55 3123/001.

Van een miskraam is sprake indien de dracht spontaan dan wel door een pathologische of traumatische oorzaak wordt afgebroken. Kenmerkend daarvoor is dat de foetus niet levensvatbaar is en dat, als resultaat ervan, die niet-levensvatbare nakomeling langs vaginale weg wordt uitgedreven uit de baarmoeder.

Het vergt weinig bijkomende beschrijving om makkelijk te begrijpen dat een miskraam een heftige en pijnlijke gebeurtenis is voor de ouders van het ongeboren kind.

Volgens de wet is de foetus nog geen kind; hij is niet levensvatbaar, maar in de ogen van de ouders ziet de werkelijkheid er heel anders uit; zodra de uitslag van de zwangerschapstest wordt aangekondigd, voelen zij zich al ouders.

Een dergelijke gebeurtenis kan dus een vreselijke schok zijn, met heel vaak een grote behoefte om een “rouwperiode” door te maken en om enige vrijheid te hebben in de keuze van het tijdstip van die periode.

Daarom willen de indieners met dit wetsvoorstel een specifiek verlof invoeren in geval van een miskraam.

Dat specifieke verlof mag geen verplichting zijn. Iedere ouder moet dat moment, die lastige mijlpaal, kunnen beleven zoals hij of zij dat aanvoelt. Sommige ouders zullen wat vrije tijd nodig hebben om de slag te verwerken, terwijl anderen er integendeel behoefte aan zullen hebben om te werken, om hun dagelijkse leven voort te zetten en om aan andere dingen denken. In alle gevallen is het belangrijk een miskraam als een pijnlijke of zelfs traumatische gebeurtenis te erkennen zonder dat ze wordt gebagatelliseerd.

De indieners willen dan ook de moeilijkheid van een dergelijke beproeving voor de moeder en voor de andere ouder erkennen door hun een specifiek rouwverlof toe te kennen, waarbij het de betrokkenen vrij staat dat al dan niet op te nemen.

Volgens de door Brussels IVF¹ verstrekte cijfers komen miskramen voor bij 10 % van de vrouwen.

¹ UZ Brussel Fertiliteitskliniek CRG – Brussel (Jette) – *Hoe groot is het risico op een miskraam?* (brusselsivf.be).

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend, en l’adaptant, le texte de la proposition DOC 55 3123/001.

On parle d’une fausse couche en cas d’interruption précoce de la gestation, qu’elle soit spontanée ou provoquée par une cause pathologique ou traumatique. Elle se caractérise par l’absence de viabilité du fœtus et se solde par l’expulsion par voie basse de cette progéniture non viable hors de la matrice utérine.

Il n’y a pas besoin d’en écrire plus pour comprendre aisément qu’une fausse couche est un événement violent et durement subi pour les parents du futur enfant.

Aux yeux de la loi, le fœtus n’est pas encore un enfant; il n’est pas viable mais, aux yeux des parents, la réalité est bien différente; dès l’annonce des résultats du test de grossesse, ils se sentent déjà parents.

Un tel événement peut donc représenter un choc terrible, avec très souvent un grand besoin d’effectuer une période de “deuil” et d’avoir une certaine liberté dans le choix du moment de cette période.

C’est pourquoi, avec la présente proposition de loi, les auteurs souhaitent mettre en place un congé spécifique en cas de fausse couche.

Ce congé spécifique ne doit pas être une obligation. Chaque parent doit pouvoir vivre ce moment, ce cap difficile, comme il le ressent. Certains parents auront besoin d’un peu de temps libre pour accuser le coup, d’autres auront par contre besoin de travailler, de poursuivre leur quotidien et de penser à autre chose; dans tous les cas de figure, il est important de reconnaître la fausse couche comme un événement pénible, voire traumatisant, sans la banaliser.

Les auteurs souhaitent donc reconnaître la difficulté d’une telle épreuve pour la mère et l’autre parent, en leur accordant un congé de deuil spécifique, tout en leur laissant la liberté de le prendre, ou pas.

Selon les chiffres donnés par Brussels IVF¹, les cas de fausse couche concernent 10 % des femmes.

¹ UZ Brussel Clinique de la fertilité CRG – Bruxelles (Jette) – *Quel est le risque de fausse couche?* (brusselsivf.be).

Het risico op een miskraam neemt af naarmate de zwangerschap vordert. Het risico is dan ook het grootst in de eerste weken, maar toch wordt het na 12 weken nog op 1 % geraamd.

Hoe groot dat risico is, houdt ook vaak verband met de leeftijd:

— bij een vrouw jonger dan 20 jaar bedraagt het risico 12 %;

— bij een vrouw van 40 jaar of ouder bedraagt het risico 26 %.

Momenteel bestaat er in België geen specifiek verlof voor de slachtoffers van een miskraam.

De duur van de dracht bepaalt welke rechten al dan niet aan de vrouwen worden toegekend:

— vóór 180 dagen zwangerschap heeft men het over een “levenloos geboren” kind;

— vanaf 180 dagen zwangerschap heeft men het over een “doodgeboren” kind.

In het geval van een “doodgeboren” kind heeft de moeder recht op moederschapsverlof en op de daaraan verbonden uitkeringen.

In het geval van een “levenloos geboren” kind wordt ervan uitgegaan dat er geen bevalling is geweest en heeft de moeder bijgevolg geen recht op moederschapsverlof. Indien ze haar beroepsactiviteiten onderbreekt, moet ze een medisch getuigschrift voorleggen en is ze in “ziekteverlof”.

In het geval van een miskraam bestaat er dus een juridische leemte.

Die werd al gedeeltelijk weggewerkt door de uitvaardiging van het koninklijk besluit van 9 juni 2024, op grond waarvan de federale ambtenaren bij zwangerschapsverlies een nieuw recht op omstandigheidsverlof van twee dagen krijgen.

Naast het gebrek aan erkenning van het lijden dat de moeder als gevolg van een miskraam ervaart, bestaat er ook een soortgelijk gebrek aan erkenning van het lijden van de vader of van de tweede ouder, die eveneens een psychische schok ervaart en die bovendien de moeder na de miskraam moet bijstaan indien zij daar nood aan heeft.

Om al die redenen willen de indieners de Belgische wetgeving ter zake aanpassen. Zij willen namelijk in

Le risque de fausse couche diminue avec l'évolution de la grossesse; c'est donc durant les premières semaines que le risque est le plus élevé; cependant, après 12 semaines, le risque est encore estimé à 1 %.

La hauteur de ce risque est également souvent liée à l'âge:

— chez une femme de moins de 20 ans, ce risque s'élève à 12 %;

— chez une femme de 40 ans ou plus, ce risque est de 26 %.

Actuellement, en Belgique, il n'existe pas de congé spécifique accordé aux victimes de fausse couche.

C'est la durée de gestation qui détermine les droits accordés ou non aux femmes:

— avant 180 jours de grossesse, on parle d'enfant “né sans vie”;

— à partir de 180 jours de grossesse, on parle d'enfant “mort-né”.

Dans le cas d'un enfant “mort-né”, la maman peut prétendre au congé de maternité ainsi qu'aux allocations qui y sont liées.

Dans le cas d'un enfant “né sans-vie”, il est considéré qu'il n'y a pas eu d'accouchement; donc, la maman n'a pas droit au congé de maternité; en cas de suspension de ses activités professionnelles, elle devra alors présenter un certificat médical et se mettre en congé “maladie”.

Il existe donc un vide juridique dans le cas d'une fausse couche.

Celui-ci a déjà été partiellement comblé par l'adoption de l'arrêté royal du 9 juin 2024, mettant en place un nouveau congé de circonstances qui octroie aux fonctionnaires fédéraux un congé de deux jours en cas de fausse couche précoce.

En plus du manque de reconnaissance des souffrances endurées suite à une fausse couche par la mère, il y a également un tel manque de reconnaissance pour les souffrances du papa, ou second parent, qui lui aussi subit un choc moral et qui par ailleurs se doit d'être présent auprès de la maman dans les heures qui suivent la fausse couche, si celle-ci en ressent le besoin.

Pour toutes ces raisons, les auteurs veulent faire évoluer la législation belge en la matière, en créant

geval van een miskraam ook voor de privésector een specifiek verlof van drie dagen invoeren, waarop de twee ouders een beroep kunnen doen en dat moet worden opgenomen binnen tien dagen na de miskraam, met de mogelijkheid om die periode in onderlinge overeenstemming met de werkgever aan te passen. Het opnemen van dat verlof moet een mogelijkheid zijn en mag geen verplichting zijn.

De praktische nadere regels van het nemen van dat verlof zullen worden bepaald bij een koninklijk besluit, maar het lijkt duidelijk dat voor dat specifiek verlof voor de slachtoffers van een miskraam een medisch getuigschrift noodzakelijk zal zijn.

Het koninklijk besluit van 28 augustus 1963 voert het zogenaamde “klein verlet” in².

Het klein verlet is het recht van een werknemer om met behoud van het normaal loon afwezig te zijn van het werk ter gelegenheid van bepaalde familiegebeurtenissen of voor de vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of van burgerlijke opdrachten. Dit wetsvoorstel strekt dus tot het invoeren van een recht voor de werkneemster en voor de andere ouder om in geval van een miskraam gedurende drie dagen afwezig te zijn van het werk.

également pour le secteur privé un congé spécifique en cas de fausse couche, d'une durée de 3 jours, dont peuvent bénéficier les deux parents, à prendre dans les 10 jours qui suivent la fausse couche, moyennant la possibilité d'adapter cette période de commun accord avec l'employeur. La prise de ce congé doit être une possibilité et non une obligation.

Les modalités pratiques de la prise de ce congé seront définies par un arrêté royal mais il apparaît clairement qu'un certificat médical sera nécessaire pour la prise de ce congé spécifique accordé aux victimes de fausse couche.

L'arrêté royal du 28 août 1963² met en place ce qu'on appelle le “petit chômage”.

Le petit chômage est le droit, dans le chef du travailleur, de s'absenter du travail tout en conservant sa rémunération normale à l'occasion de certains événements familiaux ou pour remplir certaines obligations civiques ou missions civiques. La présente proposition de loi vise donc à mettre en place un droit de s'absenter du travail durant trois jours pour la travailleuse et l'autre parent, en cas de survenance d'une fausse couche.

Vanessa Matz (Les Engagés)
Aurore Tourneur (Les Engagés)
Isabelle Hansez (Les Engagés)
Maxime Prévot (Les Engagés)

² Koninklijk besluit van 28 augustus 1963 betreffende het behoud van het normaal loon van werknemers voor afwezigheidsdagen ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of voor de vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of van burgerlijke opdrachten.

² Arrêté royal du 28 août 1963 relatif au maintien de la rémunération normale des travailleurs pour les jours d'absence à l'occasion d'événements familiaux ou en vue de l'accomplissement d'obligations civiques ou de missions civiles.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 augustus 1963 betreffende het behoud van het normaal loon van werknemers voor afwezigheidsdagen ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of voor de vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of van burgerlijke opdrachten, het laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 1 mei 2023, wordt aangevuld met een rubriek XV, luidende:

“XV.

a) Reden van de afwezigheid: Een spontane of door een pathologische of traumatische oorzaak veroorzaakte miskraam, vóór de 180^e dag van de zwangerschap, waarvan de werkneemster het slachtoffer is.

b) Duur van de afwezigheid: drie dagen, op te nemen door de werkneemster en de andere ouder, te kiezen gedurende de periode die begint op de dag waarop de miskraam zich voordoet en die eindigt tien dagen na de miskraam. Op verzoek van de werkneemster of van de andere ouder en mits hun werkgever zijn akkoord geeft, kan worden afgeweken van de verplichting om dat verlof tijdens die periode te nemen.”

Art. 3

De Koning kan de bij artikel 2 bedoelde bepaling wijzigen, aanvullen, opheffen of vervangen.

6 januari 2025

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'article 2 de l'arrêté royal du 28 août 1963 relatif au maintien de la rémunération normale des travailleurs pour les jours d'absence à l'occasion d'événements familiaux ou en vue de l'accomplissement d'obligations civiques ou de missions civiles, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 1er mai 2023, est complété par une rubrique XV, rédigée comme suit:

“XV.

a) Motif de l'absence: Une fausse couche, spontanée ou provoquée par une cause pathologique ou traumatique, avant le 180e jour de grossesse, dont est victime la travailleuse.

b) Durée de l'absence: trois jours à prendre par la travailleuse et l'autre parent, à choisir durant la période commençant le jour de la survenance de la fausse couche et finissant dix jours après celle-ci. À la demande de la travailleuse ou de l'autre parent et moyennant l'accord de leur employeur, il peut être dérogé à l'obligation de prendre ce congé durant cette période.”

Art. 3

Le Roi peut modifier, compléter, abroger ou remplacer la disposition visée à l'article 2 de la présente loi.

6 janvier 2025

Vanessa Matz (Les Engagés)
Aurore Tourneur (Les Engagés)
Isabelle Hansez (Les Engagés)
Maxime Prévot (Les Engagés)